

CzechELib - systémová změna

Jiří Jirát

Standardizace a unifikace procesů

Zjednodušení administrativy, **standardizace** smluv a smluvních podmínek

- Veřejné zakázky
- Licenční smlouvy
- Smlouvy s členskými institucemi

Odstranění nerovností a nahodilostí

- Výběr EIZ
- Výše podpory
- DPH

Zjednodušení a **čistota** finančních toků

- Kurz ČNB
- Fakturace
- Vyúčtování

Ustálený harmonogram

Centrálně zajišťované služby

- Přehled všech licenčních smluv
- Centrálně zpřístupněné informace o EIZ (web, ERMS)
- Uživatelské statistiky
- Podpora Shibboleth

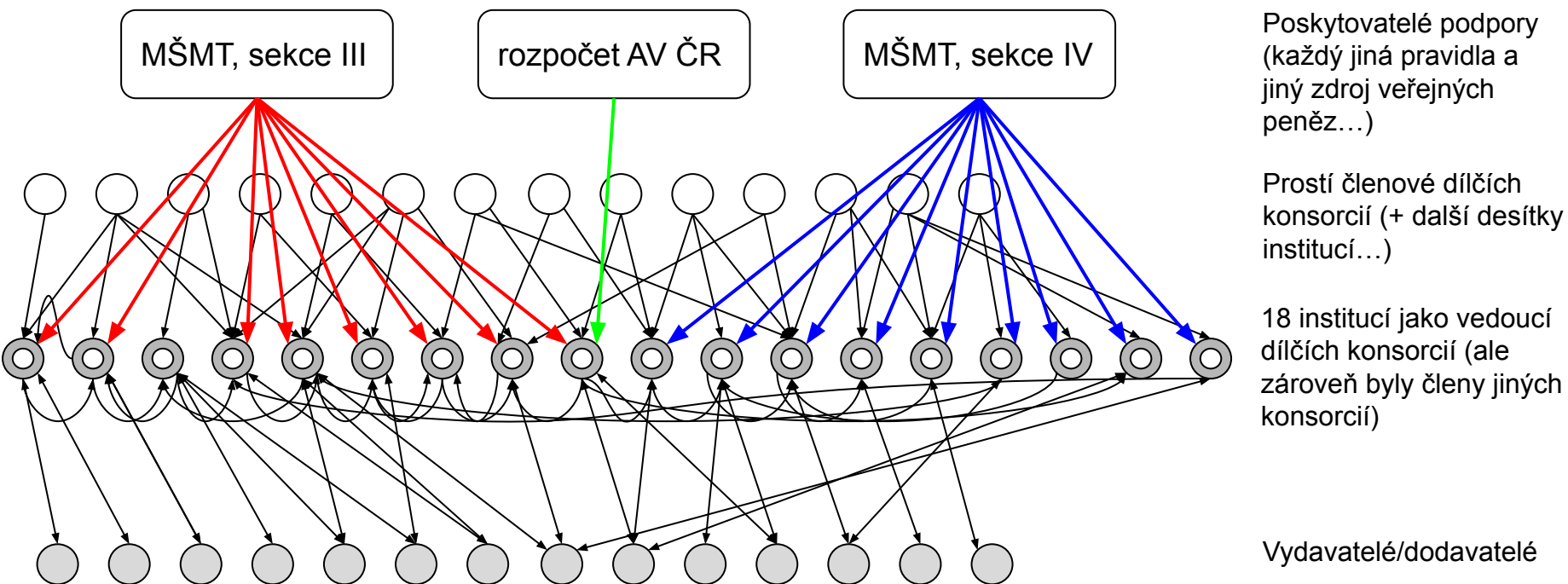
Open Access

- Sjednávání transformačních smluv

Mezinárodní spolupráce

- ICOLC, ESAC, OA2020, EUA, ...

Organizace konsorcií - těsně před CzechELib

Pro srovnání:

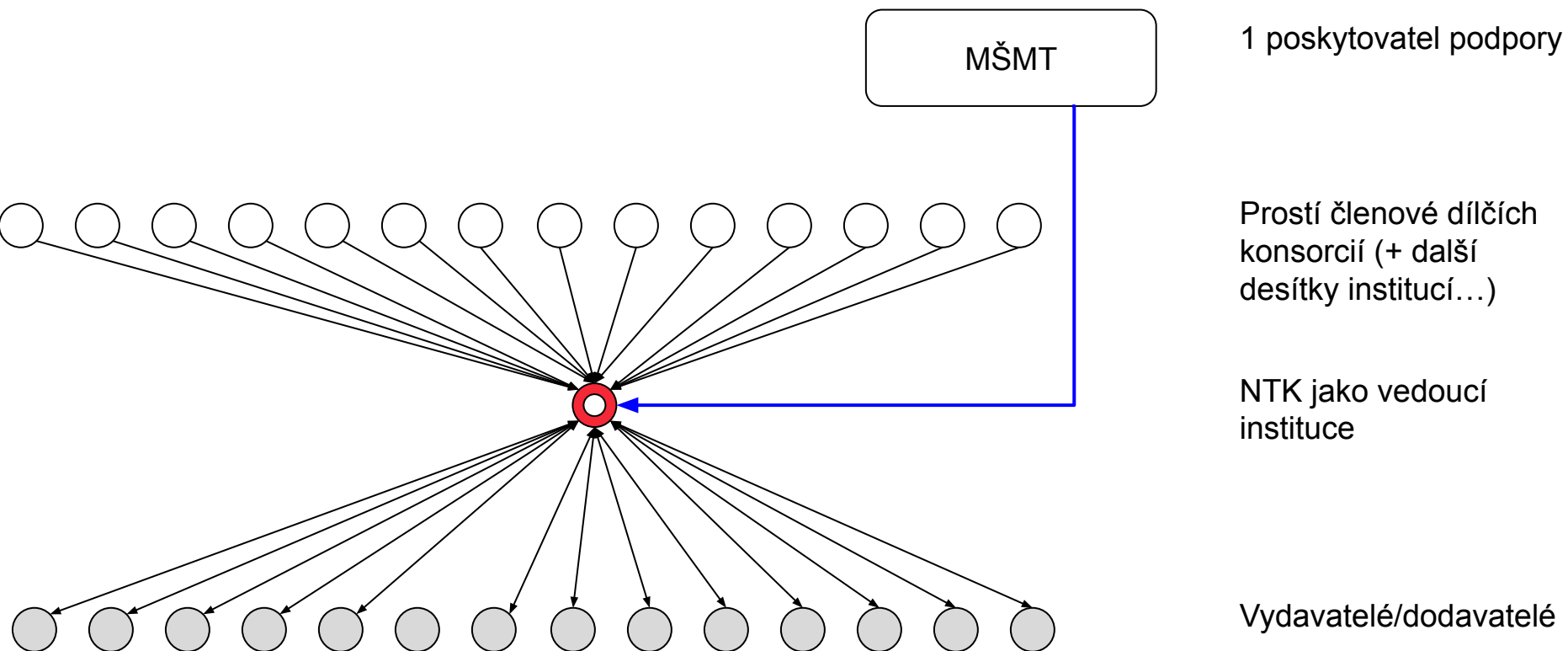
ICOLC registruje

- 114 konsorcií z USA, tj. cca 2 konsorcia na jeden stát USA
- 10 konsorcií z Německa, tedy méně než 1 na spolkovou zemi

18 konsorcií v zemi velikosti ČR nebylo ukázkou efektivního uspořádání...

Pozn.: diagram je opravdu **hodně** zjednodušený

Organizace konsorcií - nyní

Zásadní redukce složitosti

MŠMT: 1 projekt

Členská instituce:

- 0 veřejných zakázek
- max. 1 rámcová smlouva za rok (+ příslušná smlouva o zajištění a zpřístupnění EIZ)
- 1 zálohový list a 1 faktura za rok

Výběr EIZ a výše podpory

Dříve - dílčí konsorcia do r. 2017

- Výběr EIZ
 - “soutěž” oborových konsorcií s rizikem kolapsu/neschválení
- Výše podpory
 - **nepředvídatelné** a rozdílné výše podpory lišící se projekt od projektu, EIZ od EIZ, instituce od instituce (i v rámci jednoho projektu), rok od roku

Nyní - CzechELib: 2018-2022

- Výběr EIZ
 - “bottom-up”
 - hlasování institucí, nikoli centrální výběr
 - zjednodušeně: **pravidlo 3+** institucí (3E)
- Výše podpory
 - sjednocení a narovnání
 - předvídatelnost

70 % (citační db. a hodnoticí nástroje - CM EIZ)

50 % (ostatní EIZ)

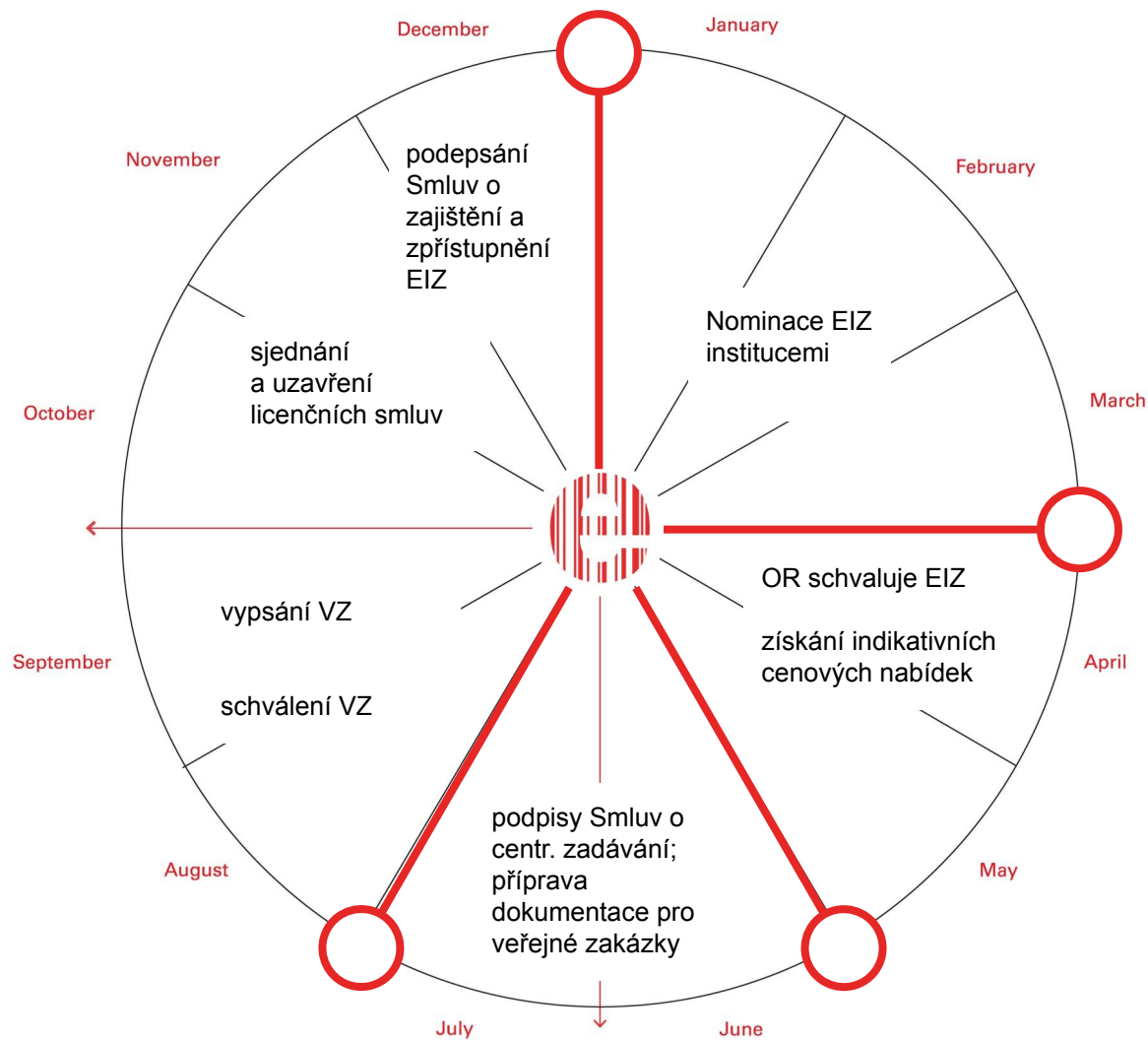
V budoucnu

- CzechELib/NCIP VaVal: 2023-2027
 - postupné, **předvídatelně** plánované zvyšování spoluúčasti (pokles podílu podpory)

	2023	2024	2025	2026	2027
CM EIZ	70 %	67,5 %	65 %	62,5 %	60 %
ostatní EIZ	50 %	47,5 %	45 %	42,5 %	40 %

Pozn.: Jedná se o **maximální možnou** výši podpory předpokládanou na základě alokovaných částek a prognózy cen EIZ a předpokladu relativně stabilního kurzu CZK. CzechELib nemůže garantovat její udržení.

Ustálený harmonogram - pořizování EIZ

- Forma: **“Jednací řízení bez uveřejnění”**
 - “...; pro případy, kdy z technických nebo uměleckých důvodů nebo z důvodu existence zvláštních popř. výhradních práv existuje pouze jeden možný dodavatel nebo poskytovatel služeb; ...”
 - zcela v souladu s rozumnými zvyklostmi západní Evropy
 - otevřené výběrové řízení nedává smysl
- Schválení formy
 - bylo potřeba vysvětlit a přesvědčit poskytovatele (MŠMT), vládní Pracovní skupinu pro transparentní veřejné zakázky (PSTVZ)
 - u každé zakázky předkládáno (mj.) PSTVZ, dále kontrola ze strany ŘO OP VVV, MF ČR, ...
 - díky skvělé součinnosti MŠMT je schvalovací proces velmi rychlý
- Proces: **Centralizované zadávací řízení**

Díky centralizaci

- většina zakázek překročí mez pro nadlimitní zakázku
- ale členské instituce nemusí VZ řešit vůbec

Zajímavosti:

*Za období 2018-2020 (financování z OP VVV):
Výše neuznatelných nákladů týkajících se
těchto zakázek (pořizování EIZ): **0 (nula) Kč***

*Slovenská republika (CVTI) zavádí podle
našeho vzoru formu JŘBU pro konsorciální
pořizování EIZ*

Licenční smlouvy a smlouvy s institucemi

Standardní licenční smlouvy

- na základě modelové smlouvy California Digital Library
- snaha využívat u co nejvíce dodavatelů
- maximalizuje

CZECH **eLIB** NTK
Národní technická knihovna
National Library of Technology

STANDARD LICENSE AGREEMENT

PUBLISHER

AND

THE NATIONAL LIBRARY OF TECHNOLOGY

[Note: Information that will often vary from case to case is in *italics*.]

This License Agreement ("**Agreement**") is made between [*Publisher, Address of Publisher, Identification Number of Publisher*] ("**Licensor**")

and

The National Library of Technology, a State Contribution Organization set up by the Ministry of Education, Youth and Sports, with its principal offices at Technická 2710/6, 160 80 Praha 6 – Dejvice, ID No.: 61387142 ("**Licensee**")

(Licensor and Licensee together as the "**Parties**", and separately each as a "**Party**"),

The Licensee acts as a central purchasing body within the meaning of Act No. 134/2016 Coll., on Public Procurement, as amended, for concluding license agreements on behalf of Participating Institutions as listed in Appendix B ("**Participating Institutions**") as part of the project CzechELib. In the event the Licensee is listed in Appendix B, all and any provisions related to Participating Institutions shall be without any limitation applicable also

eLIB NTK
Národní technická knihovna
National Library of Technology

Unifikované smlouvy s institucemi:

- Smlouva o centralizovaném zadávání
- Smlouva o zajištění a zpřístupnění EIZ

Roku 2019 se ukázala omezení daná výkladem zákonem o veřejných zakázkách

- Nebylo možné přidat **nové** instituce do vybraného konsorcia během víceleté smlouvy
- **Opatření:** zavedení Rámcových smluv o centralizovaném zadávání

NTK
Národní technická knihovna
National Library of Technology

projekt
Národní centrum pro informační podporu
výzkumu, vývoje a inovací

Číslo smlouvy NTK

Číslo smlouvy instituce

Rámcová smlouva o centralizovaném zadávání
(dále jen „smlouva“)

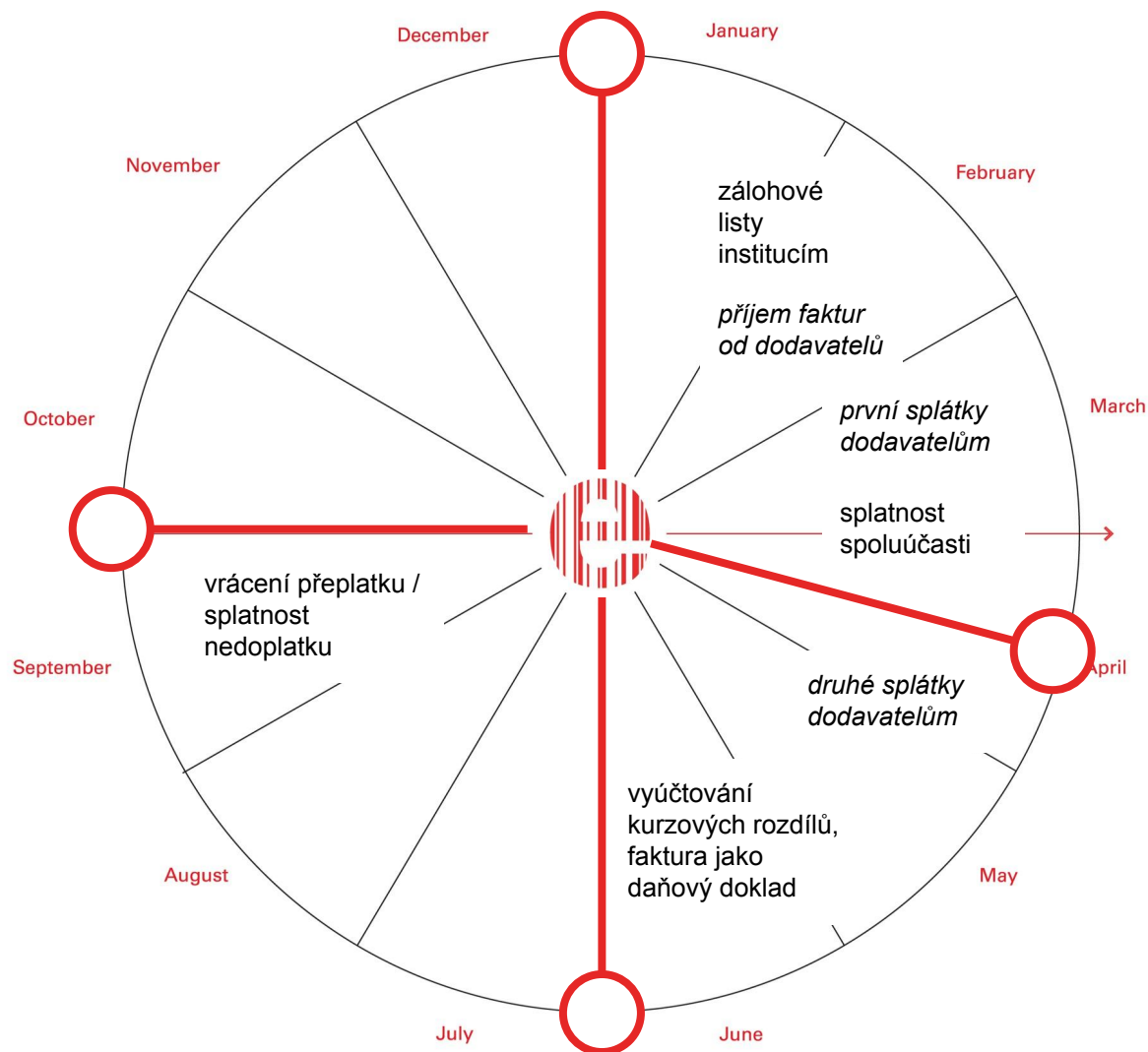
uzavřená v souladu s ustanovením § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**OZ**“) a ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZZVZ**“)

mezi následujícími smluvními stranami:

Název: **Národní technická knihovna**
se sídlem: Technická 2710/6, 160 80 Praha 6 – Dejvice
datová schránka: syd69w9
IČ: 61387142
DIČ: CZ61387142

NTK
Národní technická knihovna
Národní centrum pro informační podporu
výzkumu, vývoje a inovací

Ustálený harmonogram - fakturace

Od r. 2018

- Fakturace v roce předplatného
- Již žádné **náklady příštích období**

Platby institucí, kurzy

Instituce má jasně oddělené a zobrazené

- plnou cenu
- DPH
- podíl podpory
- kurz měny

Klíčové pro kvalifikované predikce rozpočtů

Instituce ve smlouvě vždy vidí plné ceny v původní měně bez DPH

Příloha č. 3 Seznam EIZ včetně cen, doplňující podmínky

Členská instituce: Univerzita Karlova
SIGLA: ABD162
Uvedena je celková cena v původní měně bez DPH pro Členskou instituci.
Metrické nástroje: ID 321 (InCites), ID 325 (SciVal)

Pouze na rok 2020 budou sjednány metrické nástroje: ID 321 (InCites), ID 325 (SciVal)
EIZ ID 326 (Bookport) je sjednán pouze na r. 2020-2021.

Plná cena v původní měně bez DPH

ID zdroje	Jméno zdroje	Měna cenové nabídky	2020	2021	2022
13	BMJ Journals	GBP			
42	Karger Journals - Current Program	CHF			
47	Lippincott Williams & Wilkins High Impact Collection	USD			
191	SCOAP3	EUR			
321	InCites	USD			
326	Bookport	CZK			
413	Annual Reviews - Physical Sciences Collection	USD			

Platby institucí, kurzy

NTK platí v původní měně (USD, GBP, EUR, ...) kurzem

ČNB deviza prodej, bez bankovních poplatků

- Úspory oproti komerčnímu kurzu v miliónech Kč ročně
- Transparentní vyúčtování do posledního haléře

Doplňující informace			
1. splátka		2. splátka	
kurz ke dni platby	datum	kurz ke dni platby	datum
24,989	16.03.2022	24,547	27.04.2022
24,547	27.04.2022		
31,144	04.03.2022	29,179	27.04.2022
23,050	14.03.2022	22,839	26.04.2022
23,050	14.03.2022	22,839	26.04.2022
23,050	14.03.2022	22,839	26.04.2022
23,050	14.03.2022	22,998	27.04.2022
22,736	16.03.2022	22,839	26.04.2022

ID zdroje	Název zdroje	Podíl podpory CzechELib	Původní měna	Dodavatel	Sazba DPH	Údaje ze zálohové faktury		Vyúčtování		Rozdíl (+ = přeplatek, NTK vrací, - = nedoplatek, NTK fakturuje)
						Kurz pro přepočet	Spoluúčast v CZK bez DPH	Spoluúčast v CZK bez DPH	Kurzový rozdíl	Celkem bez DPH
119	Wiley Online Library journals - STM	50,00 %	EUR	T	10 %	26,233			829,89	
257	Oxford Journals Online - Life Sciences Collection	50,00 %	GBP	T	10 %	31,220			-91,57	
259	JSTOR Ecology & Botany I	50,00 %	USD	Z	10 %	23,164			0,00	
260	JSTOR Ecology & Botany II	50,00 %	USD	Z	10 %	23,164			0,00	
261	JSTOR Health & General Sciences	50,00 %	USD	Z	10 %	23,164			0,00	
301	Science	50,00 %	USD	T	10 %	23,164			720,99	
306	SciFinderN	50,00 %	USD	Z	10 %	23,164			0,00	

Kurz EUR - deviza střed, 5 let

Měnový koš v r. 2022

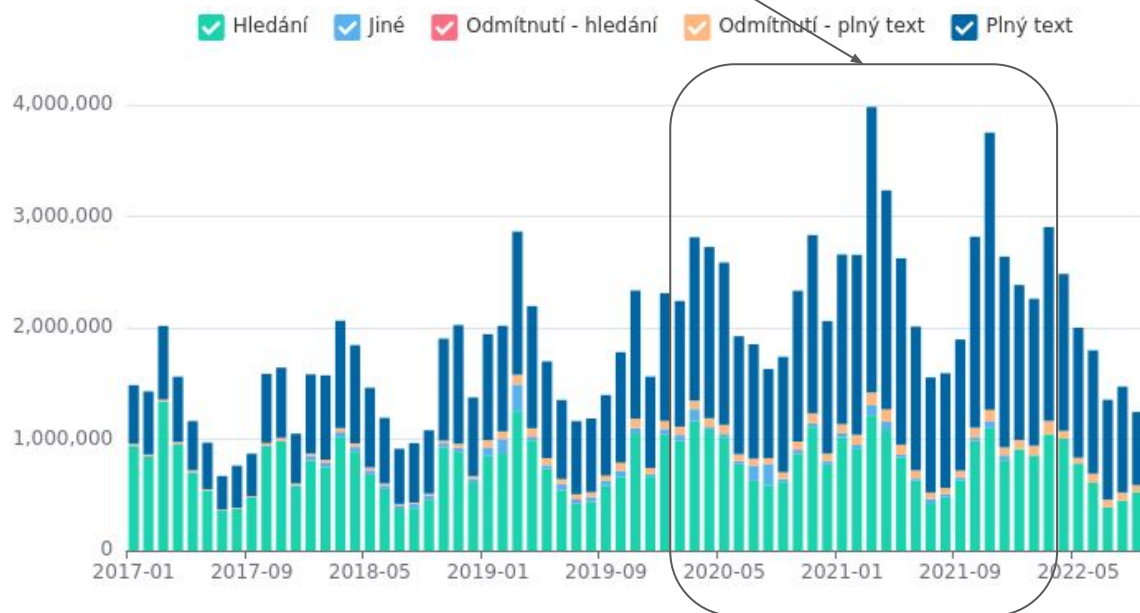
EUR	53.22%
USD	38.26%
GBP	6.83%
CZK	1.26%
CHF	0.42%

- Od 1. 5. 2020: nová (snížená) sazba pro některé EIZ ve výši 10 % (základní sazba: 21 %)
- NTK/CzechELib řešila sazby pro každý EIZ už od ledna 2020 (dopad na platby až v r. 2021)
- Koordinovaný centralizovaný postup (již od ledna 2020)
 - daňoví poradci NTK: návrh základních principů pro rozlišení základní a snížené sazby
 - Odborná rada CzechELib: vyjádření k sazbě u každého EIZ
 - konzultace se zahraničními konsorcií (SURF, NL)
 - s českými zástupci vydavatelů dohodnuto rozdělení (placených) žádostí o vyjádření GFŘ (Generální finanční ředitelství) k několika reprezentativním nejistým položkám
- **Výsledek: naprostá většina EIZ je v nižší sazbě (10 %)**

- Masivní centralizovaná aktivace vzdáleného přístupu k EIZ pomocí Shibboleth
 - započata již během r. 2019
 - ve spolupráci s pracovníkem CESNET
- => minimalizace dopadu lockdownu a home office na kritické prvky sítě (VPN) a zároveň umožnění studia a práce z domova

- Připojení k “Statement on the Global COVID-19 Pandemic and Its Impact on Library Services and Resources”
 - výzva vydavatelům - flexibilita, usnadnění off-campus přístupu, zmrazení cen ad.
- Sjednání dodatků k prakticky všem smlouvám
 - snížení meziročního nárůstu pro r. 2021 a 2022 u většiny EIZ
 - nezanedbatelné úspory pro většinu institucí

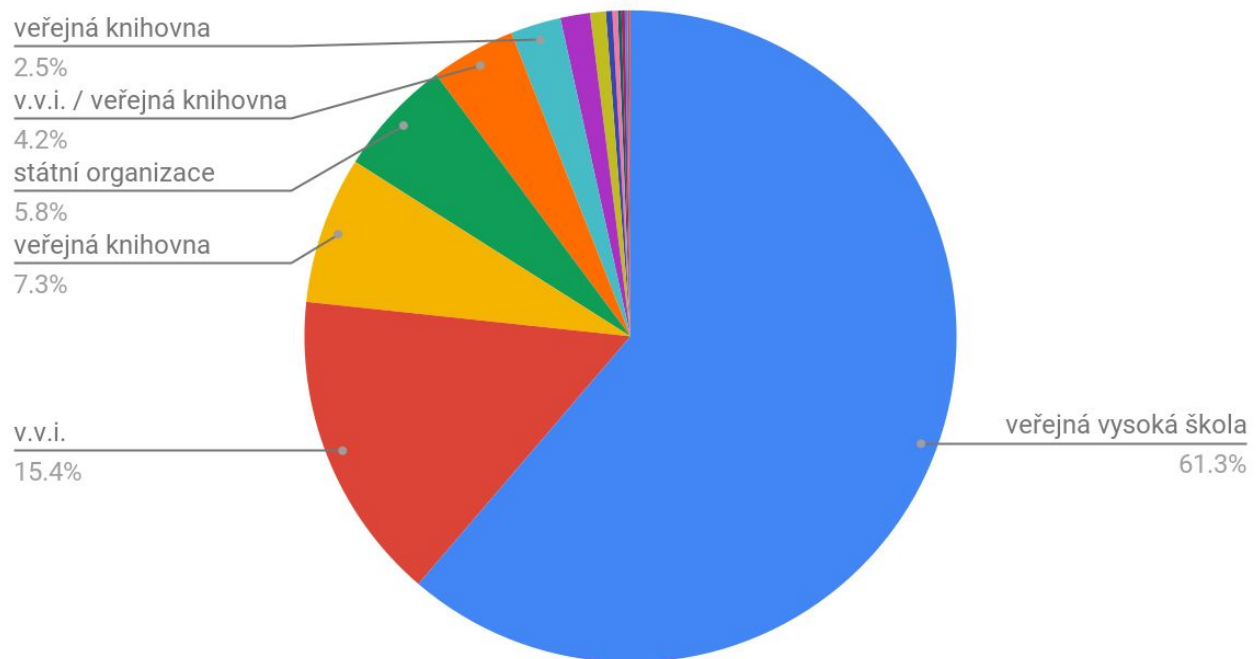

Zdroj: data z CELUS

- **v letech 2018 až 2020 vyčleněno na pořízení EIZ:**
 - 1 158 258 088.89 Kč
 - z toho vyčerpáno 82 %
- **část ušetřených prostředků použita na kompenzaci propadu CZK na jaře 2020**
- **varianta utracení nebo přesunu zbylých prostředků z OP VVV na r. 2021**
 - kombinace financování EIZ ve 2021 z EU a státního rozpočtu
 - nakonec neuskutečněna - nebyla by v souladu s chartou a MŠMT vyhodnotilo pilotáž 2018-2020 jako zdařilou, nebyl důvod přesouvat finance na rok 2021 a tím ulevit státnímu rozpočtu
 - celkový rozpočet projektu CzechELib byl snížen z 1 296 971 223.63 Kč na 1 056 082 843.81 Kč (po dvou sníženích)
- **pozitivní záměr MŠMT**
 - stabilizovat financování a vyhnout se nenadálým výkyvům (ať už negativním, nebo pozitivním)
 - umožnit rozumnou predikci výše podpory pro všechny zúčastněné

1. *What is the purpose of this document?*
 2. *What are the main findings of the study?*
 3. *What are the implications of the findings?*
 4. *What are the limitations of the study?*
 5. *What are the conclusions of the study?*
 6. *What are the recommendations of the study?*
 7. *What are the future research directions?*
 8. *What are the acknowledgments?*
 9. *What are the references?*
 10. *What are the appendices?*
 11. *What are the footnotes?*
 12. *What are the tables?*
 13. *What are the figures?*
 14. *What are the captions?*
 15. *What are the legends?*
 16. *What are the abbreviations?*
 17. *What are the symbols?*
 18. *What are the units?*
 19. *What are the dates?*
 20. *What are the locations?*
 21. *What are the names?*
 22. *What are the titles?*
 23. *What are the subtitles?*
 24. *What are the headings?*
 25. *What are the subheadings?*
 26. *What are the sections?*
 27. *What are the paragraphs?*
 28. *What are the sentences?*
 29. *What are the words?*
 30. *What are the letters?*
 31. *What are the numbers?*
 32. *What are the symbols?*
 33. *What are the units?*
 34. *What are the dates?*
 35. *What are the locations?*
 36. *What are the names?*
 37. *What are the titles?*
 38. *What are the subtitles?*
 39. *What are the headings?*
 40. *What are the subheadings?*
 41. *What are the sections?*
 42. *What are the paragraphs?*
 43. *What are the sentences?*
 44. *What are the words?*
 45. *What are the letters?*
 46. *What are the numbers?*
 47. *What are the symbols?*
 48. *What are the units?*
 49. *What are the dates?*
 50. *What are the locations?*
 51. *What are the names?*
 52. *What are the titles?*
 53. *What are the subtitles?*
 54. *What are the headings?*
 55. *What are the subheadings?*
 56. *What are the sections?*
 57. *What are the paragraphs?*
 58. *What are the sentences?*
 59. *What are the words?*
 60. *What are the letters?*
 61. *What are the numbers?*
 62. *What are the symbols?*
 63. *What are the units?*
 64. *What are the dates?*
 65. *What are the locations?*
 66. *What are the names?*
 67. *What are the titles?*
 68. *What are the subtitles?*
 69. *What are the headings?*
 70. *What are the subheadings?*
 71. *What are the sections?*
 72. *What are the paragraphs?*
 73. *What are the sentences?*
 74. *What are the words?*
 75. *What are the letters?*
 76. *What are the numbers?*
 77. *What are the symbols?*
 78. *What are the units?*
 79. *What are the dates?*
 80. *What are the locations?*
 81. *What are the names?*
 82. *What are the titles?*
 83. *What are the subtitles?*
 84. *What are the headings?*
 85. *What are the subheadings?*
 86. *What are the sections?*
 87. *What are the paragraphs?*
 88. *What are the sentences?*
 89. *What are the words?*
 90. *What are the letters?*
 91. *What are the numbers?*
 92. *What are the symbols?*
 93. *What are the units?*
 94. *What are the dates?*
 95. *What are the locations?*
 96. *What are the names?*
 97. *What are the titles?*
 98. *What are the subtitles?*
 99. *What are the headings?*
 100. *What are the subheadings?*
 101. *What are the sections?*
 102. *What are the paragraphs?*
 103. *What are the sentences?*
 104. *What are the words?*
 105. *What are the letters?*
 106. *What are the numbers?*
 107. *What are the symbols?*
 108. *What are the units?*
 109. *What are the dates?*
 110. *What are the locations?*
 111. *What are the names?*
 112. *What are the titles?*
 113. *What are the subtitles?*
 114. *What are the headings?*
 115. *What are the subheadings?*
 116. *What are the sections?*
 117. *What are the paragraphs?*
 118. *What are the sentences?*
 119. *What are the words?*
 120. *What are the letters?*
 121. *What are the numbers?*
 122. *What are the symbols?*
 123. *What are the units?*
 124. *What are the dates?*
 125. *What are the locations?*
 126. *What are the names?*
 127. *What are the titles?*
 128. *What are the subtitles?*
 129. *What are the headings?*
 130. *What are the subheadings?*
 131. *What are the sections?*
 132. *What are the paragraphs?*
 133. *What are the sentences?*
 134. *What are the words?*
 135. *What are the letters?*
 136. *What are the numbers?*
 137. *What are the symbols?*
 138. *What are the units?*
 139. *What are the dates?*
 140. *What are the locations?*
 141. *What are the names?*
 142. *What are the titles?*
 143. *What are the subtitles?*
 144. *What are the headings?*
 145. *What are the subheadings?*
 146. *What are the sections?*
 147. *What are the paragraphs?*
 148. *What are the sentences?*
 149. *What are the words?*
 150. *What are the letters?*
 151. *What are the numbers?*
 152. *What are the symbols?*
 153. *What are the units?*
 154. *What are the dates?*
 155. *What are the locations?*
 156. *What are the names?*
 157. *What are the titles?*
 158. *What are the subtitles?*
 159. *What are the headings?*
 160. *What are the subheadings?*
 161. *What are the sections?*
 162. *What are the paragraphs?*
 163. *What are the sentences?*
 164. *What are the words?*
 165. *What are the letters?*
 166. *What are the numbers?*
 167. *What are the symbols?*
 168. *What are the units?*
 169. *What are the dates?*
 170. *What are the locations?*
 171. *What are the names?*
 172. *What are the titles?*
 173. *What are the subtitles?*
 174. *What are the headings?*
 175. *What are the subheadings?*
 176. *What are the sections?*
 177. *What are the paragraphs?*
 178. *What are the sentences?*
 179. *What are the words?*
 180. *What are the letters?*
 181. *What are the numbers?*
 182. *What are the symbols?*
 183. *What are the units?*
 184. *What are the dates?*
 185. *What are the locations?*
 186. *What are the names?*
 187. *What are the titles?*
 188. *What are the subtitles?*
 189. *What are the headings?*
 190. *What are the subheadings?*
 191. *What are the sections?*
 192. *What are the paragraphs?*
 193. *What are the sentences?*
 194. *What are the words?*
 195. *What are the letters?*
 196. *What are the numbers?*
 197. *What are the symbols?*
 198. *What are the units?*
 199. *What are the dates?*
 200. *What are the locations?*
 201. *What are the names?*
 202. *What are the titles?*
 203. *What are the subtitles?*
 204. *What are the headings?*
 205. *What are the subheadings?*
 206. *What are the sections?*
 207. *What are the paragraphs?*
 208. *What are the sentences?*
 209. *What are the words?*
 210. *What are the letters?*
 211. *What are the numbers?*
 212. *What are the symbols?*
 213. *What are the units?*
 214. *What are the dates?*
 215. *What are the locations?*
 216. *What are the names?*
 217. *What are the titles?*
 218. *What are the subtitles?*
 219.

veřejná vysoká škola	61.3%
----------------------	-------

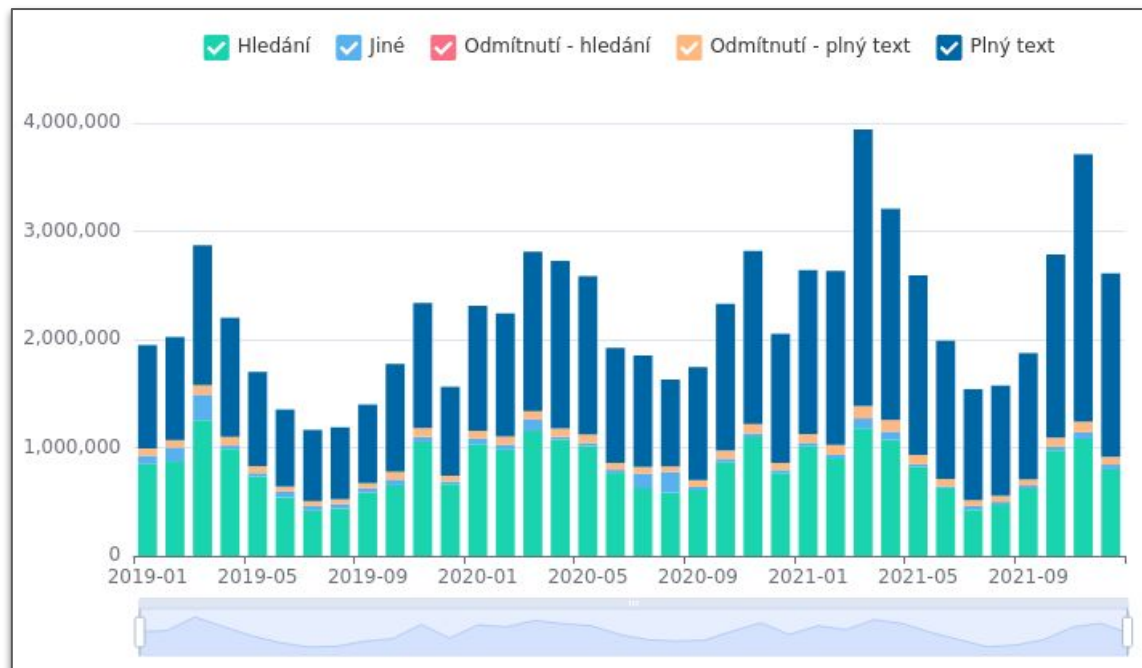
Vybraná čísla - roky 2019-2021

Celkový zájem

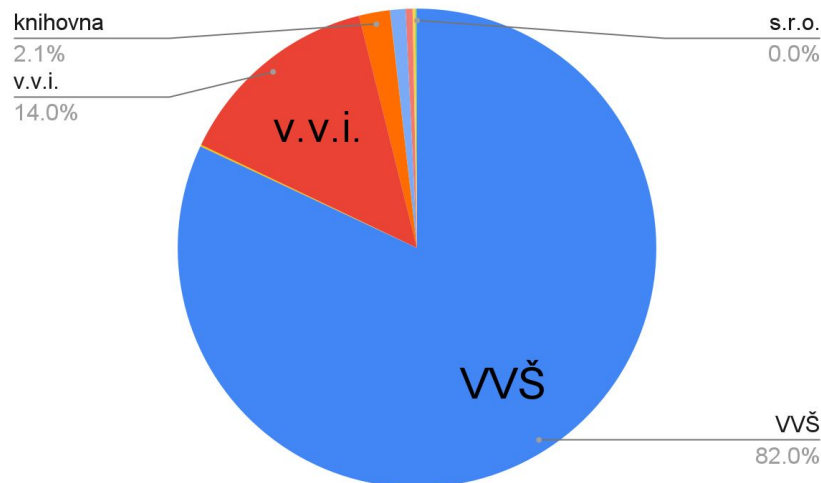
Celkový zájem
79 638 471

Počet dní s daty
1 096

Průměrný denní zájem
72 662.8

Zdroj: data z CELUS

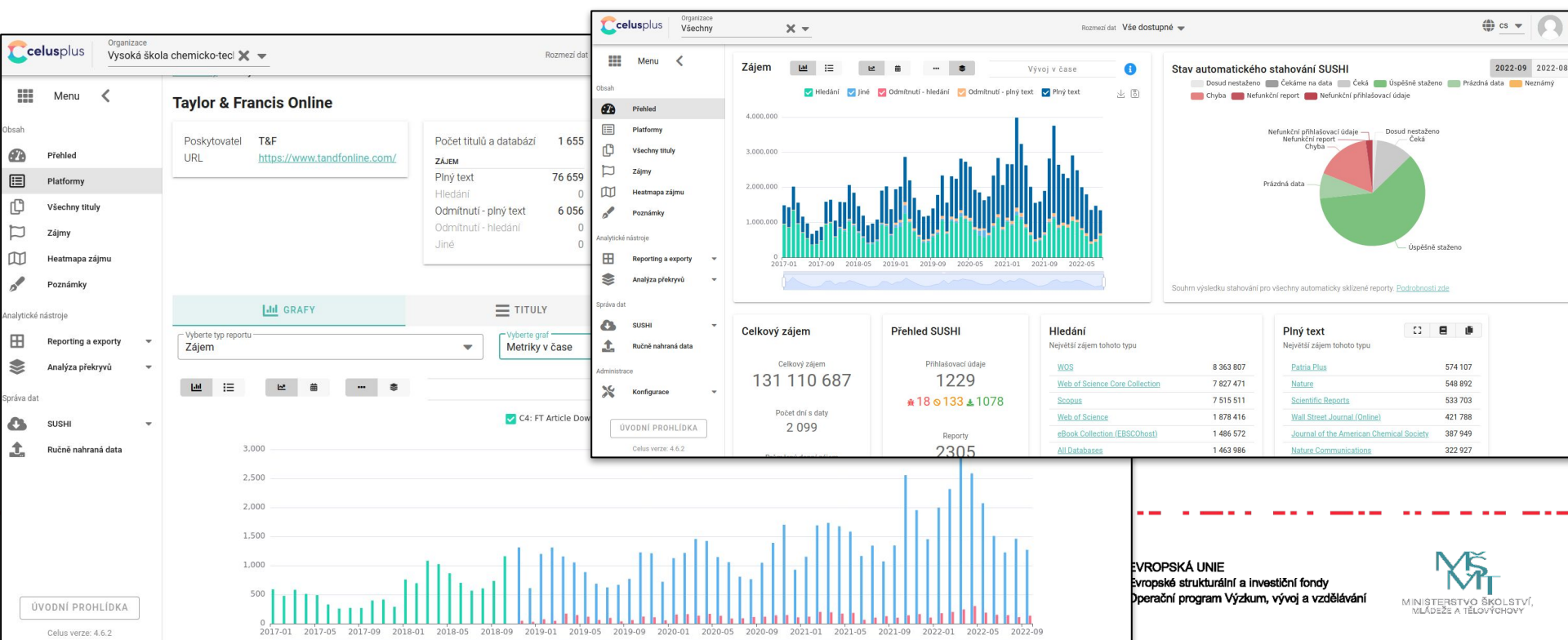
Podíly na stažených
dokumentech, 2019-2021

● CzechELib Usage Statistics - CELUS

- centrální systém pro evidenci statistik využitosti
- automatizovaný sběr statistik pomocí standardu SUSHI (měsíční aktualizace)
- možnost ručního nahrávání nestandardní statistik (CzechELib provádí jednou ročně)
- open source software uvolněný pod MIT licencí

● Oprávněná osoba pro každou instituci uvidí:

- Plná data jen pro svoji instituci
- Ve srovnání jsou ostatní instituce anonymizovány

Consortia Manager (nástroj pro řízení konsorcií, v součtu ho používá přes 2 500 členských institucí konsorcií v 37 zemích na 5 kontinentech) letos v létě implementoval napojení na CELUS

Konsorcia/knihovny využívající, testující nebo zvažující využívat CELUS:

	konsorcia	univerzity/knihovny samostatně
USA	7	cca 10
Evropa	4 (+ firma Albertina)	cca 10
Austrálie	1	3
Střední Východ	1	-
Jižní Amerika	-	2

OhioNet
Connect. Communicate. Collaborate.

Calendar Training Services ▾ Jobs About ▾

Log In JOIN US

< BACK TO NEWS

MAR 30, 2022

CELUS & ConsortiaManager Usage Tool

Categories: [eResources](#) / [NEWS](#) Share: [f](#) [t](#) [in](#) [e](#)

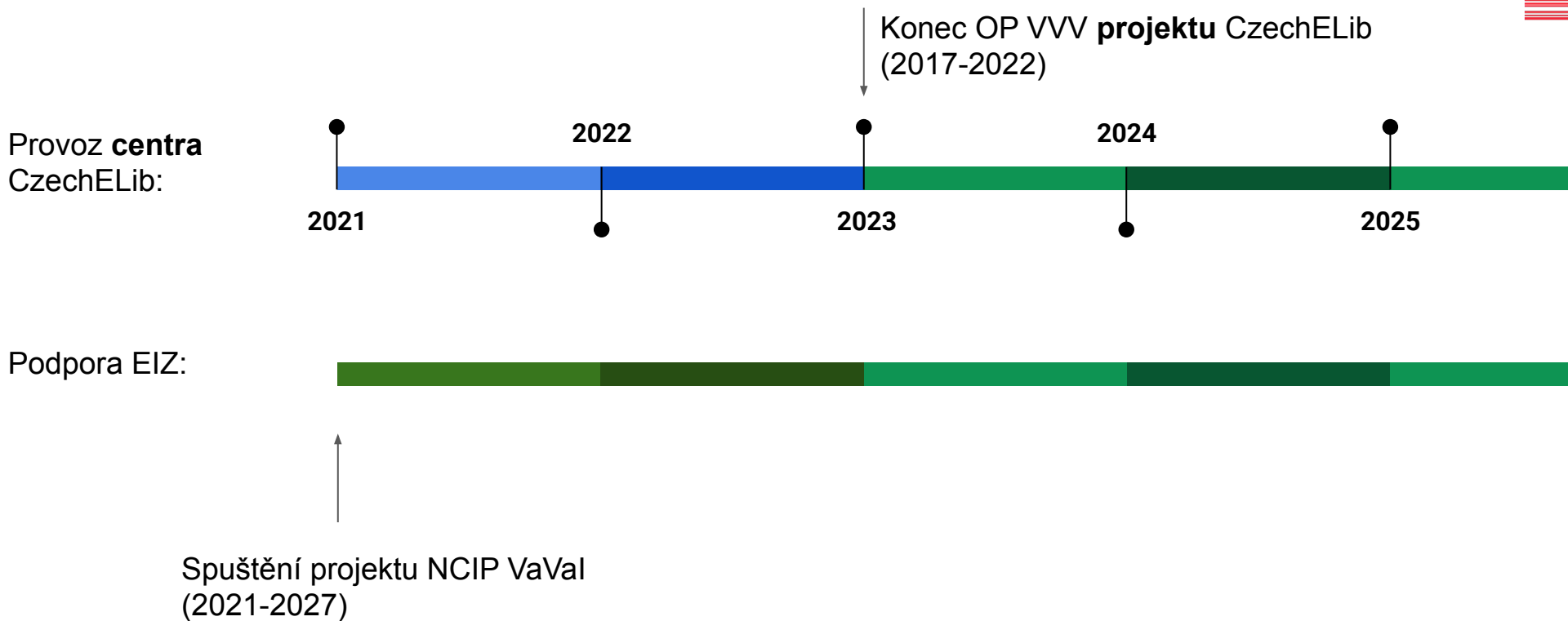
Subscription People, the company behind OhioNet's eResources management system, ConsortiaManager, have partnered with CELUS to create a usage statistics tool for all library types. This tool is two systems for the price of one –

- **CELUS** dashboard and analytics suite that allows libraries to collect statistics via SUSHI and analyze data using multiple powerful and intuitive data visualizations
- Efficient and user-friendly cost-per-use analysis ConsortiaManager module

Because CELUS operates outside of ConsortiaManager, libraries can utilize the tool for *all* electronic resources – not just consortial subscriptions through OhioNet!

Současnost a blízká budoucnost

Zdroj financování

modrá barva - prostředky z OP VVV (EU)

zelená barva - prostředky z NCIP VaVal (státní rozpočet, RVVI/MŠMT)

NCIP VaVal: do prosince 2027

Open Access, transformační smlouvy

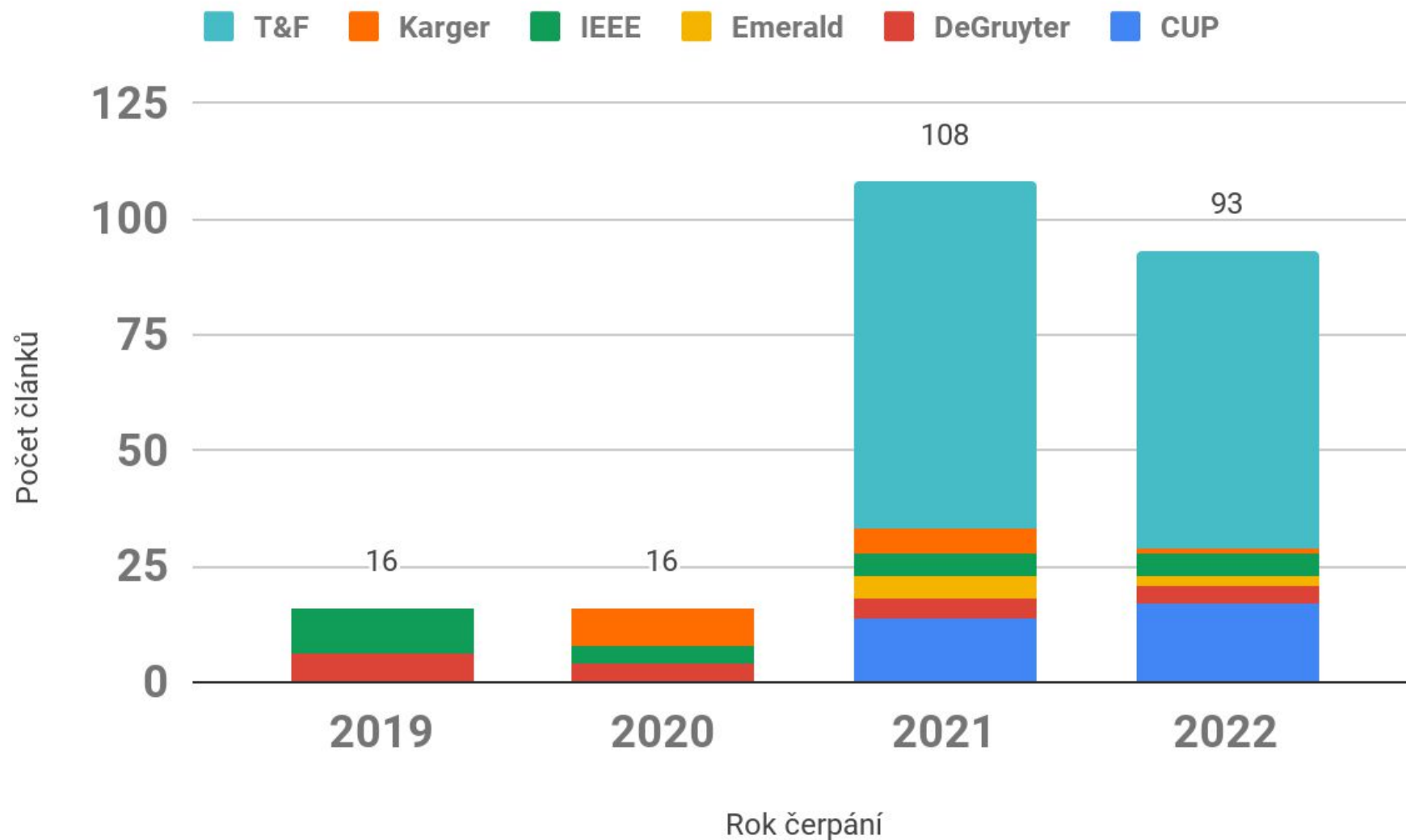
Open Access

Mezinárodní spolupráce na publikacích ČR 2017-2022
(zdroj: SciVal):

- Plánované nové transformační smlouvy
 - Wiley, Springer Nature, American Chemical Society, Royal Society of Chemistry, American Institute of Physics, IOP, Oxford UP, ACM
- Pokračování ve stávajících
 - Taylor & Francis, LWW, Cambridge UP, IEEE, Emerald, De Gruyter, Karger
- Výzva:
 - zabránění skokovému navýšení plateb

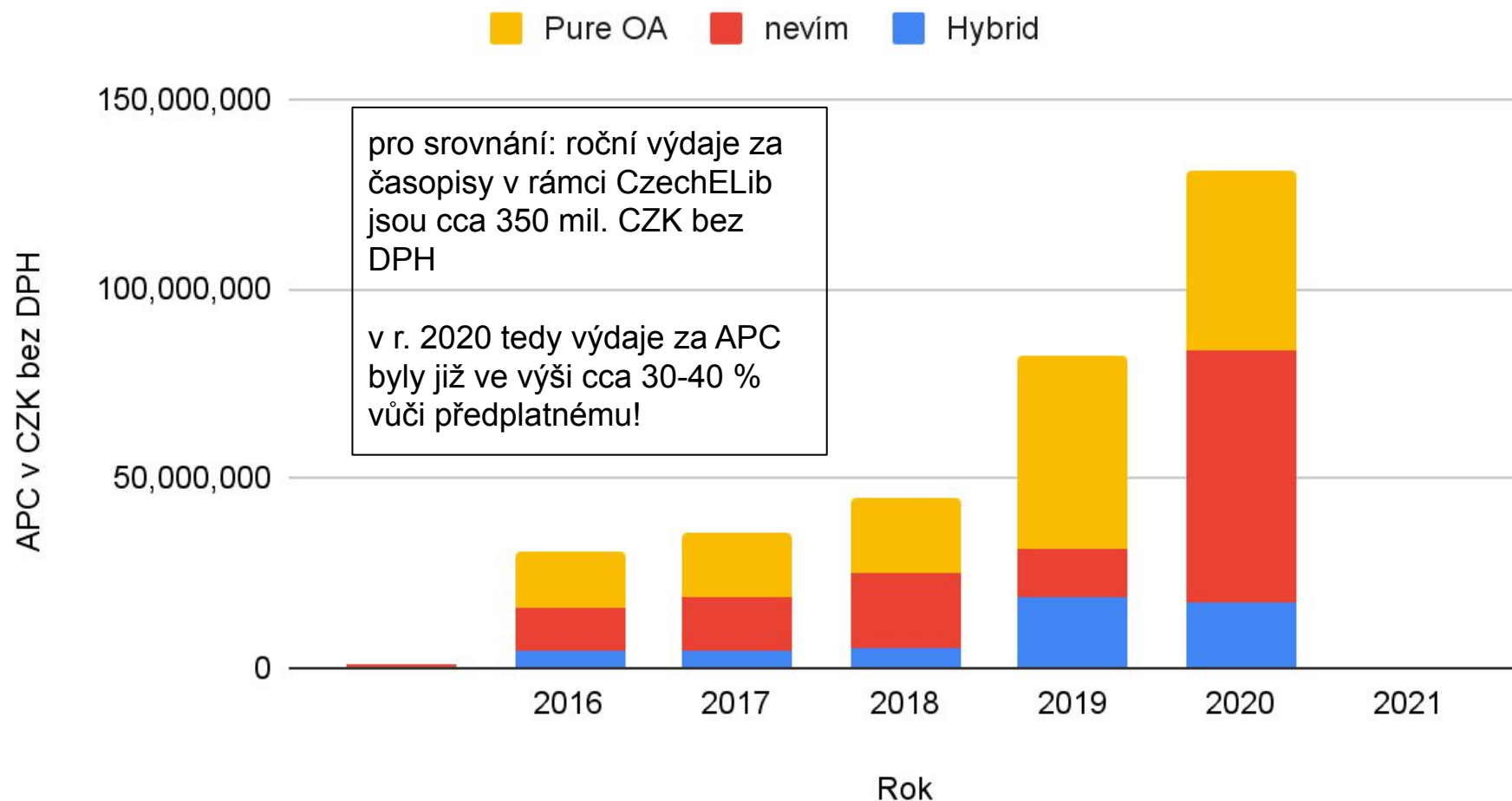
Countries/Regions	Co-authored publications ↓	Co-authors in the Czech Republic ↓
 Germany	16,814 ▲	13,262 ▲
 United States	15,679 ▲	13,041 ▲
 United Kingdom	12,823 ▲	10,613 ▲
 Italy	11,483 ▲	8,347 ▲
 France	10,996 ▲	8,826 ▲
 Poland	10,063 ▲	8,194 ▲
 Slovakia	9,475 ▲	10,044 ▲
 Spain	8,951 ▲	7,099 ▲
 Austria	7,508 ▲	6,658 ▲
 Russian Federation	7,275 ▲	5,067 ▲
 China	6,883 ▲	4,400 ▲

Open Access články publikované v rámci transformačních smluv CzechELib

Kontrola nad výdaji za “APC in the wild”?

Přibližná data ze sběru APC vč. DPH

Všem zainteresovaným, v abecedním pořadí!

- kolegyním a kolegům z NTK (více odborů) + Odborným radám CzechELib
- MŠMT - zejména Sekce III a IV, ale též Sekci I, Poradě vedení MŠMT a tajemníku Hátlemu
- pověřeným osobám
- Řídicím výborům CzechELib a NCIP VaVal
- statutárním zástupcům členských institucí
- Vědecké radě NCIP VaVal
- vyjednavacům
- zahraničním kolegům (ICOLC, MPDL, SURF, ...)